

BIỆN PHÁP GIÚP SINH VIÊN CÓ THÁI ĐỘ HỌC TẬP TÍCH CỰC VỚI HỌC PHẦN TOÁN CAO CẤP Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG - LÂM BẮC GIANG

Mai Thị Thanh Huyền - Đinh Thành Tuấn
 Trường Đại học Nông - Lâm Bắc Giang
 Email: maihuyen020871@gmail.com

Tóm tắt: Thái độ học tập có vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả học tập của sinh viên (SV). Dựa trên cơ sở nghiên cứu, đánh giá thực trạng dạy và học học phần Toán cao cấp ở Trường Đại học Nông - Lâm Bắc Giang trong nhiều năm qua, tác giả đã tìm hiểu những yếu tố ảnh hưởng đến thái độ học tập học phần Toán cao cấp của SV. Từ đó, tác giả đề xuất một số giải pháp giúp SV có thái độ học tập tích cực, có thể phát huy được khả năng linh hoạt, tiếp thu những tri thức, kỹ năng một cách hiệu quả nhất, nhằm góp phần nâng cao chất lượng dạy và học học phần Toán cao cấp ở Trường Đại học Nông - Lâm Bắc Giang.

Từ khóa: Biện pháp, thái độ học tập, Toán cao cấp, Đại học Nông - Lâm.
 Nhận bài: 16/06/2022; Phản biện: 19/06/2022; Duyệt đăng: 21/06/2022

1. Đặt vấn đề

Học phần Toán cao cấp (TCC) có vai trò rất quan trọng và cần thiết đối với SV Trường Đại học Nông - Lâm (ĐHNL) Bắc Giang. Tuy không giải quyết trực tiếp các bài toán lớn nhưng Học phần TCC là nền tảng và là tri thức giúp SV giải quyết được các học phần liên quan đến TCC. Thực tiễn dạy học học phần TCC ở Trường ĐHNL Bắc Giang cho thấy, những SV có thái độ học tập (TĐHT) tích cực thì sẽ phát huy được khả năng linh hoạt, tiếp thu những tri thức, kỹ năng một cách hiệu quả nhất. SV chỉ có thể hiểu sâu sắc tài liệu học tập và biến nó thành tài liệu riêng nếu họ kiên trì và nỗ lực hoạt động trí tuệ để tự khám phá, phát hiện ra tri thức. Nhờ có TĐHT đúng đắn mà SV mới yêu thích, say mê tìm tòi, khám phá tri thức mới, để vận dụng kiến thức giải quyết các tình huống trong học tập và cuộc sống. Vì lẽ đó, TĐHT là một vấn đề được rất nhiều người dạy và người học quan tâm. Trên cơ sở nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến TĐHT học phần TCC của SV Trường ĐHNL Bắc Giang, bài viết đề xuất một số biện pháp giúp SV trong nhà trường có TĐHT tích cực với học phần TCC.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những yếu tố ảnh hưởng đến TĐHT học phần TCC của SV Trường ĐHNL Bắc Giang

2.1.1. Về đặc điểm học phần TCC

Ở Trường ĐHNL Bắc Giang, học phần TCC nằm trong khối giáo dục đại cương với thời lượng 02 tín chỉ (01 tín chỉ lý thuyết và 01 tín chỉ bài tập). Học phần TCC được học ngay trong năm đầu tiên của khóa học, chương trình có tính hệ thống chặt chẽ, logic và có tính kế thừa các kiến thức mà SV đã được học từ Trung học phổ thông, điều đó giúp các em tiếp thu kiến thức dễ dàng hơn. Để cương, bài giảng, giáo trình được dùng chung cho các ngành học của trường, điều này thuận lợi cho SV trong

quá trình đăng ký học, học ghép, bảo lưu kết quả,... Trong thư viện nhà trường có rất nhiều tài liệu tham khảo liên quan đến môn học, trong đó có cuốn bài giảng TCC do các GV trực tiếp tham gia giảng dạy biên soạn và xuất bản năm 2016. Có đầy đủ tài liệu học tập cũng là một trong các điều kiện giúp cho SV có TĐHT tốt hơn.

2.1.2. Về giảng viên (GV)

Đội ngũ GV trực tiếp giảng dạy học phần TCC của Trường ĐHNL Bắc Giang được đào tạo bài bản từ các Trường Đại học Sư phạm, Đại học Khoa học Tự nhiên và có trình độ thạc sỹ, tiến sỹ. Các thầy cô nhiệt tình, tâm huyết với nghề, có tinh thần trách nhiệm cao, có nền tảng kiến thức, phương pháp giảng dạy vững chắc; tích cực tham gia tập huấn bồi dưỡng phương pháp nghiệp vụ sư phạm để nâng cao kinh nghiệm và kiến thức. Các GV trong giờ lên lớp đã nỗ lực tổ chức cho SV hoạt động tích cực, giúp SV có TĐHT tích cực, chủ động chiếm lĩnh tri thức dễ dàng hơn.

2.1.3. Về SV

SV của trường ĐHNL Bắc Giang đang ở độ tuổi rất thích tìm tòi và khám phá những kiến thức khoa học tự nhiên, GV phải biết tận dụng đặc điểm này để khuyến khích, truyền cảm hứng, sự say mê học tập cho mỗi SV, tạo cho các em có TĐHT tích cực, có động cơ học tập đúng đắn, có khả năng học tập chủ động, sáng tạo. Thực tiễn dạy học học phần TCC ở Trường ĐHNL Bắc Giang cho thấy, bên cạnh những SV có thành tích xuất sắc, có TĐHT tích cực vẫn còn không ít SV chưa có thái độ đam mê học tập cũng như chưa nhận thức được vai trò của toán học trong học tập cũng như trong cuộc sống.

2.1.4. Về nhà trường

Bên cạnh việc lựa chọn các phương pháp giảng dạy phù hợp thì cơ sở vật chất và thiết bị dạy học cũng ảnh hưởng không nhỏ đến TĐHT học phần TCC của SV. Nhà trường luôn tạo mọi điều kiện về cơ sở vật chất cho

SV học tập. Nhìn vào điều kiện cơ sở vật chất của trường ĐHNH Bắc Giang hiện nay, từ hệ thống phòng học khang trang, sạch đẹp đến các phòng máy tính, máy chiếu hiện đại cho SV thực hành là điều kiện lý tưởng để dạy và học học phần TCC. Với môi trường học tập lành mạnh và thân thiện, phương tiện và tài liệu học tập đầy đủ là điều kiện tốt để GV đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm nâng cao chất lượng dạy và học. Nhà trường luôn có chế độ khen thưởng, khuyến khích kịp thời với những thành tích đạt được của SV; đảm bảo tính công bằng, nghiêm túc trong quá trình thi cử để đánh giá đúng năng lực và sự cố gắng của các em trong học tập và nghiên cứu.

2.2. Biện pháp giúp SV Trường ĐHNH Bắc Giang có TĐHT tích cực với học phần TCC

2.2.1. Về GV

GV là người có vai trò quan trọng trong quá trình dạy và học, giúp SV chiếm lĩnh tri thức dễ dàng hơn. GV đóng vai trò là người truyền cảm hứng, sự say mê học tập cho mỗi SV. Những GV nhiệt tình và tâm huyết, có năng lực chuyên môn, thực hiện công tác kiểm tra, đánh giá công bằng, khách quan sẽ ảnh hưởng tích cực đến TĐHT của SV.

TĐHT của SV bị ảnh hưởng bởi yếu tố GV, đặc biệt là thái độ, trách nhiệm của GV trong quá trình giảng dạy. Vì vậy, GV cần vui vẻ, giảng dạy nhiệt tình, tâm huyết, thường xuyên khuyến khích SV tham gia vào các hoạt động học tập trên lớp; Thực hiện công tác kiểm tra, đánh giá một cách công bằng; kết hợp nhiều phương pháp giảng dạy và có khả năng truyền đạt, diễn giải vấn đề tốt, dễ hiểu sẽ góp phần thúc đẩy sự chủ động, tính tích cực học tập của SV.

2.2.2. Về phương pháp giảng dạy

Phương pháp giảng dạy của GV có tác động rất lớn đến TĐHT của SV. GV có kiến thức chuyên môn tốt, sử dụng các phương pháp giảng dạy tích cực, lấy người học làm trung tâm,... là những yếu tố góp phần nâng cao TĐHT của SV. Mỗi GV cần nắm vững đối tượng SV để có phương pháp giảng dạy phù hợp; cập nhật liên tục, thường xuyên giáo trình, nội dung bài giảng lý thuyết, bài tập thực hành, bổ sung các ứng dụng của học phần TCC vào các học phần khác, tạo điều kiện và khuyến khích SV giải bài tập ở lớp và tự làm bài thêm ở nhà,... Mỗi GV với kinh nghiệm riêng của mình cần xác định phương hướng và sử dụng các kỹ thuật dạy học phù hợp để cải tiến phương pháp giảng dạy, giúp SV có TĐHT tích cực với học phần TCC.

2.2.3. Về tài liệu học tập, nội dung môn học

Chất lượng giảng dạy của một cơ sở đào tạo phụ thuộc rất nhiều vào tài liệu học tập được đưa vào sử dụng trong quá trình đào tạo của nhà trường. Đó là yếu tố hàng đầu, mang lại tri thức, sự hiểu biết cho SV. Nội dung môn học nếu được trình bày rõ, có tính logic và ứng dụng cao sẽ góp phần thúc đẩy TĐHT tích cực của SV.

Yếu tố tài liệu học tập, nội dung học phần TCC có ảnh hưởng khá nhiều đến TĐHT của SV. Nội dung, mục tiêu của học phần được giới thiệu rõ ràng, trang bị những kiến thức cần thiết cho các học phần tiếp theo sẽ góp phần nâng cao sự say mê, tính tích cực học tập, yêu thích học phần TCC của SV. Tài liệu học tập, nội dung học phần TCC là nguồn truyền tải kiến thức trực tiếp đến người học nên có tác động đến TĐHT của SV. Nội dung học phần TCC cần thiết kế, chỉnh sửa, thay đổi cho phù hợp với thực tiễn hiện nay, trang bị cho SV những kiến thức mà các em có thể áp dụng vào những học phần khác. Trong quá trình dạy học TCC, GV cần giúp SV ý thức được vai trò của TCC đối với các học phần khác, tạo điều kiện giúp SV có TĐHT tích cực. Ngoài ra, nhà trường cần khuyến khích GV Toán biên soạn giáo trình, sách bài tập, sách tham khảo đảm bảo tính chính xác, khoa học về mặt nội dung lẫn hình thức nhằm đáp ứng nhu cầu học tập của SV, góp phần hoàn thiện hệ thống tài liệu học tập của nhà trường.

2.2.4. Về động cơ học tập của SV

Động cơ học tập của SV là cái mà việc học của họ cần đạt được để thỏa mãn nhu cầu của mình. Nói ngắn gọn, SV học vì cái gì thì cái đó chính là động cơ học tập. Hoạt động học tập của SV có tính độc lập cao và mang đậm tính cá nhân, điều này khẳng định nó phải được thúc đẩy bởi một hệ thống động cơ học tập nói chung, động cơ tự học nói riêng. Động cơ học tập có nhiều cấp độ khác nhau, bắt đầu từ sự thỏa mãn nhu cầu của bản thân phải hoàn thành nhiệm vụ học tập, đạt được điểm cao đối với môn học đó,... cho tới cấp độ cao hơn là traou đổi, chiếm lĩnh tri thức.

Xác định động cơ học tập đúng đắn sẽ giúp SV có TĐHT tích cực không chỉ đối với các học phần TCC mà còn đối với các học phần khác. Nhà trường và GV cần tạo những động cơ học tập đúng đắn cho SV, tìm hiểu nhu cầu và nguyện vọng của SV trong quá trình học để có biện pháp khuyến khích, giúp đỡ các em đạt được mục tiêu đề ra.

2.2.5. Về năng lực tự học, tự nghiên cứu của SV

Năng lực tự học, tự nghiên cứu có vai trò rất quan trọng trong môi trường đại học. Với phương thức đào tạo theo học chế tín chỉ, chú trọng vai trò trung tâm của SV, tạo cho các em năng lực chủ động, sáng tạo theo phương pháp học của mình. Do đó, tự học, tự nghiên cứu giúp SV nâng cao khả năng tư duy, sáng tạo, tìm tòi khám phá ra những vấn đề mới, hiểu rõ bản chất của vấn đề dưới sự hướng dẫn của GV. Quá trình tự học giúp SV từng bước chiếm lĩnh tri thức một cách tự giác, tích cực và độc lập.

Hoạt động tự học của SV là một hoạt động không thể thiếu và đóng vai trò quan trọng trong quá trình dạy học ở bậc đại học. Để nâng cao năng lực tự học cho SV, trước hết các em cần rèn luyện khả năng tự học. SV cần xác định được thời gian học tập một cách hợp

lí, khoa học, có ý chí hoàn thành kế hoạch đã đề ra, có phương pháp học tập khoa học trên lớp, biết cách trao đổi những vấn đề còn thắc mắc với bạn, với GV. GV có thể hướng dẫn SV cách lập kế hoạch học tập trên cơ sở lập đề cương môn học, có phương pháp tự học ở nhà phù hợp với năng lực, sở trường của các em. Ngoài ra, GV cần quan tâm, khuyến khích SV phát huy năng lực tự học, tự nghiên cứu của mình. Với khối lượng kiến thức TCC trong chương trình khá nặng, thì thời gian tự học dành cho học phần TCC của mỗi SV còn ít, nhiều SV chỉ học với mục tiêu thi đỗ các kì thi. Những SV tìm được phương pháp học tập phù hợp với môn TCC; hệ thống hóa kiến thức đã học trên lớp và luôn tích cực trao đổi với thầy cô, với bạn; làm bài tập về nhà, tìm tòi thêm các ví dụ, bài tập khác để rèn luyện thì sẽ có TĐHT tích cực và đạt kết quả tốt hơn.

3. Kết luận

TĐHT là một thành tố, một thuộc tính của ý thức học tập, là yếu tố bên trong quy định xu hướng tự giác, tích cực học tập hay ngược lại. TĐHT được biểu hiện ra ngoài bằng những xúc cảm trong học tập và những hành vi học tập cơ bản. Do vậy, trong dạy học TCC, TĐHT của SV có một vai trò quan trọng, ảnh hưởng đến hiệu quả của quá trình học tập cũng như ảnh hưởng đến kết quả và thành tích học tập của các em. Nếu SV có TĐHT tích cực thì sẽ có kết quả học tập tốt hơn. TĐHT học phần TCC của SV Trường ĐHNH Bắc Giang

hiện nay chịu ảnh hưởng bởi các yếu tố: GV Toán; Phương pháp giảng dạy của GV; Tài liệu học tập và nội dung học phần TCC; Động cơ học tập của SV; Năng lực tự học, tự nghiên cứu của SV. Trong đó, yếu tố chủ quan từ bản thân người học là năng lực tự học, tự nghiên cứu của SV có ảnh hưởng nhiều nhất. Để SV có TĐHT học phần TCC một cách tích cực, cần có sự tác động sư phạm phù hợp vào các yếu tố ảnh hưởng ấy. Bài viết đã chỉ ra biện pháp khắc phục các yếu tố ảnh hưởng đến TĐHT học phần TCC của SV Trường ĐHNH Bắc Giang, giúp SV có TĐHT tích cực với học phần TCC. Hy vọng rằng, một số kết quả nghiên cứu trong bài viết có thể là tài liệu tham khảo, giúp cho mỗi GV, SV có những sự thay đổi, điều chỉnh thích hợp trong quá trình dạy và học nhằm nâng cao chất lượng dạy và học học phần TCC hiện nay ở Trường ĐHNH Bắc Giang. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Trần Bá Hoành (2010), *Lí luận cơ bản về dạy và học tích cực*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [2]. Phan Trọng Ngọ (2005), *Dạy học và phương pháp dạy học trong nhà trường*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [3]. Nguyễn Xuân Thúc (2006), *Giáo trình Tâm lí học đại cương*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [4]. Nguyễn Văn Hộ (2012), *Lí luận dạy học*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

Measures to help the students have a positive learning attitude with advanced math module at Bac Giang University of Agriculture and Forestry

Mai Thi Thanh Huyen - Dinh Thanh Tuan
Bac Giang Agriculture and Forestry University
Email: maihuyen020871@gmail.com

Abstract: Learning attitude plays an important role in improving the students' learning efficiency. Based on the research and evaluation of the current situation of teaching and learning advanced mathematics at Bac Giang University of Agriculture and Forestry over the years, the authors have investigated the factors that affect the students' attitude to learning the subject of advanced mathematics module. From there, they propose some solutions to help the students have a positive learning attitude, can promote the ability to comprehend and acquire knowledge and skills in the most effective way, in order to contribute to improving the quality of teaching and learning advanced mathematics module at Bac Giang University of Agriculture and Forestry.

Keywords: Method, learning attitude, advanced math, Agriculture and Forestry University.